

বাহী ।

শ্রীবেণুধৰ ৰাজখোৱা বি,এ,
দ্বাৰা ৰচিত ।

শ্রীমদ্রাম বৰুৱাৰ দ্বাৰা
প্ৰকাশিত ।

১৮২৮ শক ।

বেচ ১০ এমহা মাথোন ।

বৰ্ত্তমান কাল অসমীয়াৰ পক্ষে সঙ্কটৰ যুগ। কৰ্মক্ষেত্ৰত
 প্ৰাণ-টাকি যত্ন নকৰিলে, অসমীয়া তৰিব নোৱাৰে। মোৰ
 মনত বিশ্বাস হৈছে, ঐশ্বৰিক সাহায্য নহলে, অসমীয়া
 জাতি ধ্বংস পাব; নাইবা ঘৃণনীয় জীৱন ধৰিব। হৃদয়ৰ
 আবেগ এই ক্ষুদ্ৰ “বাঁহীৰে” প্ৰকাশ কৰিলোঁ। উদাৰ-চৰিত
 গায়ক সকলে ধৃষ্টতা মৰাবিব। “বাঁহীৰ” গান-বিলাক
 “মঙ্গলদৈ-মজলিছ”ৰ বৈঠকত গোৱা হৈছিল।

মঙ্গলদৈ,
 ১২ ফেব্ৰুৱাৰি।

শ্ৰীবেণুধৰ ৰাজখোৱা।

বৰ্ত্তমান কাল অসমীয়াৰ পক্ষে সঙ্কটৰ যুগ। কৰ্মক্ষেত্ৰত
 প্ৰাণ-টাকি যত্ন নকৰিলে, অসমীয়া তৰিব নোৱাৰে। মোৰ
 মনত বিশ্বাস হৈছে, ঐশ্বৰিক সাহায্য নহলে, অসমীয়া
 জাতি ধ্বংস পাব ; নাইবা ঘৃণনীয় জীৱন ধৰিব। হৃদয়ৰ
 আবেগ এই ক্ষুদ্ৰ “বাঁহীৰে” প্ৰকাশ কৰিলোঁ। উদাৰ-চৰিত
 গায়ক সকলে ধৃষ্টতা মৰমিব। “বাঁহীৰ” গান-বিলাক
 “মঙ্গলদৈ-মজলিছ”ৰ বৈঠকত গোৱা হৈছিল।

মঙ্গলদৈ,
 ১২ ফেব্ৰুৱাৰি।

শ্ৰীবেণুধৰ বাজখোৱা।

বাঁহী ।

সিদ্ধুকাকি—টিমা তেতাল ।

তাহানিব স্বপ্ন গঁথা, বাঁহী মোৰ, বজোৱাঁ অসম ভূমি ।

ব্ৰহ্মপুত্ৰ কল্লোলিত, বাঁহী মোৰ, বজোৱাঁ অসম ভূমি ॥

প্ৰকৃতিৰ লীলাক্ষেত্ৰ,

বহুতীৰ্থ সুপবিত্ৰ,

কোৱাঁ তাৰ গুণ ভূমি ॥

শুনা অসমীয়া, বাঁহী মোৰ অমিয়া, বজোৱাঁ অসম ভূমি ।

একেসূৰে, একেদৰে, বজোৱাঁ অসম ভূমি ॥

বৰ গীত ।

হে অসম, তুমি অনাথিনী আই ।

তোমাৰ পুত্ৰগণে, কান্দিছে সঘনে, থাকিবৰে বহা নাই ॥

বাঁহী ।

সিকুকাফি—চিমা তেতান ।

তাহানিব স্বপ্ন গঁথা, বাঁহী মোৰ, বজোৱাঁ অসম ভূমি ।
বন্ধপুত্ৰ কল্লোলিত, বাঁহী মোৰ, বজোৱাঁ অসম ভূমি ॥

প্ৰকৃতিৰ লীলাক্ষেত্ৰ,

বসন্তীৰ্থ সুপৰিত্ৰ,

কোৱাঁ তাৰ গুণ তুমি ॥

শুনা অসমীয়া, বাঁহী মোৰ অমিয়া, বজোৱাঁ অসম ভূমি ।
একেমুৰে, একেদৰে, বজোৱাঁ অসম ভূমি ॥

বৰ গীত ।

হে অসম, তুমি অনাথিনী আই ।

তোমাৰ পুত্ৰগণে, কান্দিছে সঘনে, থাকিবৰে বহা নাই ॥

(হৰি হে)

তোমাৰ শোৰা ঘৰ, লোকলৈ এবিলা, কিনো কথা বিপৰীত ।
মাথে হাত দিয়া, এবে কথা শুনি, হোৱা শোকে জৰ্জৰিত ॥

(হৰি হে)

তোমাৰ বিলাই, মনত পেলালে, বুকু ফাটি-চিটি যায় ।
জগতৰ মাজে, জানিলোঁ ঠাৱৰে, তোমাতকৈ আজলী নাই ॥

লুম্ব ঝিঝিটু—পোস্তা ।

বহল জগত মাজে, মই অনাথিনী নাৰী ।
অনাই বনাই ফুৰোঁ, নাই মোৰ ঘৰ-বাৰী ॥

কান্দিববো শক্তি নাই,

মৰিলোঁ মৰিলোঁ হাঁয়,

মাই নে এজনো পুত্ৰ-নাতি মোৰ পুতৌ-কাৰী ॥

কণ্ঠাগত প্ৰাণ আজি,

বিধতাৰ কিনো বাজি,

আছিলোঁ বজাৰ বাণী, এতিয়া পথৰ ভিখাৰী ॥

মোৰ পুত্ৰ কতজন,

বুদ্ধি স্বৰ্গ নাৰায়ণ,

কদ্ৰসিংহ স্বৰ্গগামী, হৃদয় মোৰ বিদাৰি ॥

অমৰ জীৱন কিয়,

দিলা মোক জগজ্জীৱ,

মৰোঁ যেন এতিফণে, যদি হে মৰিব পাৰি ॥

মোমাই তামুলী আহি,

দিয়া বুদ্ধি এটি ছাতি,

আপুনি নেপায় দিহা, মোৰ পুত্ৰে ঘৃষি-ঘাৰি ॥

নিৰাশাৰ ধোৱা কোৱা,

মেবাইছে মোক চোৱা,

জীববো বাসনা মিছা, পেলাওঁ প্ৰাণ এছাৰি ॥

বসাতলে যাওঁ মই,

মায়া মোহ এৰি থই,

সাতানকৈ ভূমিকম্প, আহাঁ তুমি মহামাৰী ॥

ঝিঝিটু—মধ্যমান ।

ভিতৰাল কথা সাৰি, কাণে কাণে শুনি যোৱা ।

অসমীয়াৰ লুকাব, কাণে কাণে শুনি যোৱা ॥

এই যে দেখিছা তুমি, স্মৃতিৰ জনম ভূমি ।

কালি হব দুখময়ী, কাণে কাণে শুনি যোৱা ॥

পতিত-উদ্ধাৰ-যন্ত্ৰ, নললে একতা মন্ত্ৰ ।

বসাতলে যাবা ভাই, কাণে কাণে শুনি যোৱা ॥

পূববী—আড়া।

চোৰাঁ চোৰাঁ ছুট বাহ, গিলিছে অসম-জোন।
ওলাব পাৰিব জানো, কোৱাঁ হে সববজান ॥

চাওঁতে চাওঁতে হাঁয়,
গিলি নিছে কেনেকই,
পেটত ফুমাই থলে, ওলাব নে কোৱাঁচোন।
হৰিক ভজিলে ভাই,
উলিয়াব বঁতিয়াই,
নোৱাৰে সহিব পাপী, দৈব-নাম-কীৰ্ত্তন ॥

বাগেশী—একতাল।

কিয় সবজিলা, ভাৰত-ভূমিত, এই অনাথিনী হৰি।
সবেও হৰিষে, চাৱ মহোৎসৱ, মই হে থাকিলোঁ পৰি :-
আকাশলৈ উঠি বাজনাৰ ধ্বনি,
চৌদিশে লগায় জানো খলকনি,
শুনোতাৰ হয় প্রফুল্ল পৰাগি, কিয়নো নেবাওঁ মৰি ॥
মোৰ দিঙ্গিগুদা, বুকু ফাটি যায়, নসহে যাতনা প্ৰাণে।
হেৰা দয়ামণি, দয়া কৰি মোক, মাৰি নিয়াঁ এতিফণে ॥

মই কঙ্কালিনী পথ ভিখাৰিনী,
কি সাহেবে যাওঁ মহোৎসৱ পিনি,
যতক তিকতা, আছে সভা জিনি, থোপা থোপে মণি
অঁৰি ॥

নেচাৰি।

অসম-মাতৃৰ দুৰগতি, দেখি প্ৰাণ মোৰ কান্দে অতি,
এনুৰা বিনাই গোঁসায়ে কিয়নো দিলে।
মহা পৰাক্ৰান্ত ব্ৰহ্মপুত্ৰ, যাৰ বৰ্ত্তমান জ্যেষ্ঠ পুত্ৰ,
তাৰ এনে দশা বিধিয়ে কিয় কৰিলে ॥
ওখ পৰ্ব্বতৰ সাৰি সাৰি, যাৰ বন্ধুবৰ্গে আছে বেৰি,
তাহান অৱস্থা স্মৰি দহে পৰাগ।
স্বৰি মুনি যাৰ আছে গুৰু, গুৰু সত্ত্ব দেৱ কল্পতৰু,
তাৰ আজি চোৰাঁ হীন দশা অপমান ॥
অসমৰ পুত্ৰ ভগদত্ত, বাণ বাজা মহা দৰ্পিত,
ভীষক হিড়ীম্ব আৰু কত কত বীৰ।
সিকালত তুমি অগ্ৰগণ্য ছিলা পৃথিবীত বহু ধন্য,
আজি শোকাভূৰা বহে নয়নৰ নীৰ ॥
চোৰাঁ চোৰাঁ কিনো বিপৰ্য্যয়, ভুঞ্জিছা হে মাতৃ দুখচয়,
জানিলোঁ ইটো সে প্ৰভু দৈব-মায়া।

পূববী—আড়া।

চোৰাঁ চোৰাঁ ছুট বাহ, গিলিছে অসম-জোন।
ওলাব পাৰিব জানো, কোৱাঁ হে সববজান ॥

চাওঁতে চাওঁতে হাঁয়,
গিলি নিছে কেনেকই,
পেটত স্কুনাই থলে, ওলাব নে কোৱাঁচোন।
হৰিক ভজিলে ভাই,
উলিয়াব বঁতিয়াই,
নোৱাৰে সহিব পাৰী, দৈব-নাম-কীৰ্ত্তন ॥

বাগেশী—একতাল।

কিয় সবজিলা, ভাৰত-ভূমিত, এই অনাথিনী হৰি।
সবেও হৰিষে, চায় মহোৎসৱ, মই হে থাকিলোঁ পৰি =
আকাশলৈ উঠি বাজনাৰ ধ্বনি,
চৌদিশে লগায় জানো খলকনি,
শুনোতাৰ হয় প্ৰফুল্ল পৰাগি, কিয়নো নেবাওঁ মৰি ॥
মোৰ দিঙ্গিগুদা, বুকু ফাটি যায়, নসহে যাতনা প্ৰাণে।
হেৰা দয়ামণি, দয়া কৰি মোক, মাৰি নিয়াঁ অতিক্ৰমে ॥

মই কদালিনী পথ ভিখাৰিনী,
কি সাহেবে যাওঁ মহোৎসৱ পিনি,
বতক তিকতা, আছে সভা জিনি, থোপা থোপে মণি
অঁৰি ॥

লেচাৰি।

অসম-মাতৃৰ দুৰগতি, দেখি প্ৰাণ মোৰ কান্দে অতি,
এনুৱা বিনাই গোঁসায়ে কিয়নো দিলে।
মহা পৰাক্ৰান্ত ব্ৰহ্মপুত্ৰ, যাৰ বৰ্ত্তমান জ্যেষ্ঠ পুত্ৰ,
তাৰ এনে দশা বিধিয়ে কিয় কৰিলে ॥
ওখ পৰ্ব্বতৰ সাৰি সাৰি, যাৰ বন্ধুবৰ্গে আছে বেৰি,
তাহান অৱস্থা স্মৰি দহে পৰাগ।
ঋষি মুনি যাৰ আছে গুৰু, গুৰু সৰ্ব দেৱ কল্পতক,
তাৰ আজি চোৰাঁ হীন দশা অপমান ॥
অসমৰ পুত্ৰ ভগদত্ত, বাণ বাজা মহা দৰ্পমত্ত,
ভীষ্মক হিড়ীম আক কত কত বীৰ।
সিকালত তুমি অগ্ৰগণ্য ছিলা পৃথিবীত বহু ধন্য,
আজি শোকাভুৰা বহে নয়নৰ নীৰ ॥
চোৰাঁ চোৰাঁ কিনো বিপৰ্য্যয়, ভুঞ্জিছা হে মাতৃ দুখচয়,
জানিলোঁ ইটো মে প্ৰভু দৈব-মায়া।

হেবা দীনবন্ধু তবু পারে, কবিছোঁ কাকুতি তত্ত্বিতাবে,
কবা অনাথিনী অসম মাতৃক দায়ী ॥

ললিত—আড়াঠেকা ।

ক'তে নো মৰোঁ, চেনেহৰ আই, পিকিছা জিগিনি
কানি ।
আজি অনাথিনী, চিৰিলি চিৰিলি, মাজ দেহৰ ঢাকনী ॥
তোমাৰ শত শত ল'ৰা,
ই দুৰ্দ্দশা কিহৰ পৰা,

(হেবা মৰমৰ আই ।)

তোমাৰ যত ল'ৰা, মতিগতি হীন, নেভাবে তিলেক
জননী ।

নেদেখোঁ বেন, শোকৰ পট, ইটো হাঁয় অসহনি ॥

তুচ্ছস্বৰ—একতাল ।

অসম মাতৃ ।—এনুয়া বিলাই, দেখিছা বোপাই,
কিয়নো নকৰা কাণ ।
অসম পুত্র ।—চেনেহৰ আই, নাই এটি পাই,
নাই ভঁৰালত ধান ॥

অসম মাতৃ—নেথাকিবা বহি, যোৰা দিহাদিহি,
পাৰা বহু ধন সোণ ।

কথা কৰি কাতি, ধৰা যদি খেতি,
পাৰা ধান দোনে-দোন ॥

অসম পুত্র ।—বিগা বুদ্ধি নাই, [অসম মাতৃ] নেভাবা সোণাই
ওলাব বুদ্ধি আপুনি ।

একতা আশ্রয়, কৰিলে কি ভয়,
একতা বুদ্ধিৰ ধনি ॥

অসম পুত্র ।—ছাল বাকলীয়া, আমি অসমীয়া,
শক্তিহীন নাই বল ।

অসম মাতৃ ।—শত জন মিলি, কৰা পুৰষালি,
লগেৰে ওপজে বল ॥

অসম পুত্র—মানুহে বেহাত, দিলে হেনো হাত,
আহে বহুধন লই ।

মূলধন নাই, কোৰা চোন আই,
বেহা পাঠোঁ কেনেকই ॥

অসম মাতৃ ।—মিলি জুলি বহা, পাতি চোৰা বেহা,
তুমিও হবা চহকি ।

অসম পুত্র ।—তেন্তে হেবা আই, কিয় আছোঁ চাই
আক ভয় আছে নো কি ॥

অসম মাতৃ।—শিকি লোৰাঁ দেই, গুপ্ত মন্ত্ৰ এই,
একতা মুক্তি-দুৰাব।

অসম পুত্ৰ।—জানিলোঁ জানিলোঁ, একতা ধৰিলোঁ,
তোমাৰ বুদ্ধি হে সাব ॥

অসম মাতৃ।—ভজাঁ দেৱহৰি, ধৰা “এক” জৰি,
অসম পুত্ৰ।—ললোঁ হে তোমাৰ বুদ্ধি।

অসম মাতৃ।—চিৰজীবি হোৰাঁ, উপদেশ লোৰাঁ,
হব মনোবথ সিদ্ধি ॥

আশা যোগীয়া—একতাল।

তুমি নে অসম ছাধিনী।

কিয় এনে, মনে মনে, কিবা হৃদি কথা গুণি ॥

দীন হীন বেশে,

কিয় এনে পুণ্য দেশে,

অনাধিনী শোকাতুৰা, পুত্ৰ বন্ধু তোমাৰ কেনি ॥

খান্ধাজ—কাশ্মীৰী থেমটা।

আজো মেৰে প্যাৰা মাই, ভুখামে মৰ্ গেইও বে।

ভুখামে মৰ্ গেইও মেৰে গৰিব আসাম মাই বে ॥

নাহি নিকালে মু'মে বাত্,

জান্ যায়েগা থোৰি বাদ্,

কোনি কাম কৰোঁ বতলাও, কাঁহা দানা মিলে বে !

কীৰ্ত্তন—তুৰুহৰ।

ফণে কান্দে প্ৰাণ, নাহি পৰিত্ৰাণ,

কিয় হেৰা দয়ামণি।

তুমি দয়াধাৰ, কৰুণা সাগৰ,

তাৰিবা ছখুনী জানী ॥

ক্ষীণ-কণ্ঠ বাণী, শুনা পদ্ম-পানি

কাতৰে কৰোঁ প্ৰণতি।

তুমি বিনে মোৰ, এলুৱা ছৰ্ঘোৰ,

গুচাব কোনে বিপত্তি ॥

চোৱাঁ লৰাবোৰ, আছে বত মোৰ

কান্দে ক্ষুধাতুৰ হই।

মাৰি নিয়াঁ মোক, তেহে যাব শোক

নোৱাৰোঁ স'ব বিলাই ॥

অসম মাতৃ।—শিকি লোৰাঁ দেই, গুপ্ত মন্ত্ৰ এই,
একতা মুক্তি-দুৱাৰ।

অসম পুত্ৰ।—জানিলোঁ জানিলোঁ, একতা ধৰিলোঁ,
তোমাৰ বুদ্ধি হে সাৰ ॥

অসম মাতৃ।—ভজাঁ দেৱহৰি, ধৰা “এক” জৰি,
অসম পুত্ৰ।—ললোঁ হে তোমাৰ বুদ্ধি।

অসম মাতৃ।—চিৰজীবি হোৱাঁ, উপদেশ লোৱাঁ,
হব মনোবথ সিদ্ধি ॥

আশা যোগীয়া—একতাল।

তুমি নে অসম ছাধিনী।

কিয় এনে, মনে মনে, কিবা হৃদি কথা গুণি ॥

দীন হীন বেশে,

কিয় এনে পুণ্য দেশে,

অনাধিনী শোকাভুৱা, পুত্ৰ বন্ধু তোমাৰ কেনি ॥

খান্ধাজ—কান্ধাৰী গেম্‌টা।

আজো মেৰে প্যাৰা মাই, ভুখামে মৰ্ গেইও বে।

ভুখামে মৰ্ গেইও মেৰে গৰিব আসাম মাই বে ॥

নাহি নিকালে মু'মে বাত,

জান্ যায়েগা থোৰি বাদ,

কোনি কাম কৰোঁ বতলাও, কাঁহা দানা মিলে বে !

কীৰ্ত্তন—তুৰুহুৰ।

ক্ৰণে কান্দে প্ৰাণ, নাহি পৰিত্ৰাণ,

কিয় হেৰা দয়ামণি।

তুমি দয়াধাৰ, কৰুণা সাগৰ,

তাৰিবা ছখুনী জানী ॥

ক্ষীণ-কণ্ঠ বাণী, শুনা পদ্ম-পানি

কাতৰে কৰোঁ প্ৰণতি।

তুমি বিনে মোৰ, এলুৱা দুৰ্ঘোৰ,

গুচাব কোনে বিপত্তি ॥

চোৱাঁ লৰাবোৰ, আছে বত মোৰ

কান্দে ক্ষুধাতুৰ হই।

মাৰি নিয়াঁ মোক, তেহে যাব শোক

নোৱাৰোঁ স'ব বিলাই ॥

পৰজ বাহাৰ—একতাল ।

কিয় হে তুমি, জন্মভূমি, নিৰানন্দ প্রাণে, উটিছা বুৰিছা ।
নাই নে হে কোনো, পুত্ৰবন্ধুবৰ্গ, ইদৰে আই, খুজিছা—
মাগিছা ॥

কিনো আচৰিত পুত্ৰ পৰিজন,
সকলো তোমাৰ আছে সম্পূৰণ,
তথাপি ছথিনী, অনাথিনী বেশ, কি শাপত তুমি, —
যাতনা ভুগিছা ॥

কীৰ্ত্তন ।

হেৰা সমজুৰা, ইমানতে চোৱাঁ, কি কৰাঁ হে কথা নুগুণি ।
ধেমালি অন্ত, জানিবা নিতান্ত, নুবুজা কি হব আপুনি ॥
দেহি ঐ !

কি হব কি হব, ইবেলি তাৰিব কোনে ।

হে ব্রহ্মপুত্ৰ তোমাৰে হে পুত্ৰ, আমি অসমীয়া জাতি ;

(কেঁচুৰা অঁজলা আতি)

তোমাৰ হে পিতা, সৰ্বশাস্ত্ৰ জ্ঞাতা, ভবিষ্য বাতৰি জানে ;

(সৰ্ব-শক্তিমান্ বিধি)

স্থধিবা তেওঁক, কি আছে কওক, যত লিখা আছে মানে

(আমাৰ কপালত ;)

(আনিবা বাতৰি পাছে ।)

সি বাতৰি হাঁয়, ভাবি এতিয়াই, ফুটে বুকু শত বাণে ॥

দুৰ্গাবতী—গীত ।

দিহা ।—(এহে) ইবেলি তোমাৰ মই (হে) নেদেখিছোঁ ভাল ।

তোমাক কৰিব বন্দী, পাতে পন্থজাল ॥

পদ ।—নেদেখিছা অসমীয়া, ব্যাধ সাৰি সাৰি ।

পাৰিবা নে ইমানতো যাব তুমি সাৰি ॥

বিহ লগা চোকা কাঁৰ, ব্যাধৰ হাতত ।

ডগ্‌মগী জুই তাতে লাগিছে চোঙ্গত ॥

চিকাৰী কুকুৰ পাল আছে মেলি জিবা ।

সাৰাঁ অসমীয়া, যদি বুধি আছে কিবা ॥

দিয়াঁ জাঁপ চেগ বুজি, অজলা হৰিণ ।

লব মাৰি উশাহতে হোৱাঁ অন্তৰ্দ্ধান ॥

উতালিকে সৰা দিহা কৰাঁ ভেৰা ভাই ।

চকুপানী টুকিবৰ আক বেলি নাই ॥

মঙ্গহ শতুক হল, হৰিণা তোমাৰ ।

জানিলোঁ বিধিৰ হায় নিষ্ঠুৰ বিচাৰ ॥

ঈশ্বৰক স্তুতি কৰি বুকু ডাঠি লোৱাঁ।
এই বেলি অসমীয়া পলোৱাঁ পলোৱাঁ ॥

আলিয়া—মধ্যমান।

অজনা হৰিণ, শুনি আজি বীণ,
কিয় তুমি আছা, ভেবা লাগি চাই।
নেজানা ই বীণ, তোমাৰ মৃত্যু-বীণ,
কিয় মন্ত্ৰ মুগ্ধ যোৱাঁ হে পলাই ॥
বলে কিছু পৰ, আহি চোকা শৰ,
বিন্ধিব তোমাৰ, সুকোমল কাঁয়া।
এই বীণ-ধাৰী, তোমাৰ চিৰ-অৰি,
ব্যাধ নাম যাৰ, নাই দয়া-মায়া ॥

বেহাগ—আড়পেমটা।

অসম-আকাশ আজি, ডাৱৰে ছাটি পেলায়।
দিনতে এন্ধাৰ হল, একোকে দেখা নেযায় ॥
মাৰিছে মেঘে গাজনি,
উঠিছে বুকু-কঁপনি,
কি কৰোঁ কলই বাওঁ, নেদেখোঁ একো উপায় ॥

বেহাগ—আড়াঠেকা।

আমাৰ কি গতি কৰিলা।
সমুদ্ৰৰ মাজে প্ৰভু গুৰি এৰিলা ॥
আক একো আশা নাই,
দেখিছোঁ ঢউৰ হাঁয়,
মৃত্যু আবাহনী হেৰা ভীষণ লীলা ॥
দয়ামণি দয়াধাৰ
দিয়া দেখা পুনৰ্ভাৰ,
কিয় অন্তৰ্জান হলা, প্ৰাণ মাৰিলা ॥

বাউল কীৰ্ত্তন।

দেশৰ কথা ভাবি, কিয় জুই আলিলোঁ হিয়াত।
কিয় জুই আলিলোঁ হিয়াত হে, কিয় জুই আলিলোঁ হিয়াত ॥
আকাজ্জা আঙ্গঠা ফুঁৰাই,
কিয়নো আলিলোঁ জুই,
জুই তাপ লাগি মোৰ, নাই চেপ্টা গাত।

মুলতান—একতাল।

(হৰি) মোৰ কি পাপত, ই কৰ্ম্ম-যুগত, অসম-দেশত, জনম
হল।
(হাঁয়) যত অসমীয়া, কৰ্ম্ম-নাইকিয়া, মনৰো ছখীয়া, হীন বল ॥

ঈশ্বৰক স্তুতি কৰি বুকু ডাঠি লোৱা।
এই বেলি অসমীয়া পলোৱা পলোৱা ॥

—
আলিয়া—মধ্যমান।

অজনা হৰিণ, শুনি আজি বীণ,
কিয় তুমি আছা, ভেবা লাগি চাই।
নেজানা ই বীণ, তোমাৰ মৃত্যু-বীণ,
কিয় মন্ত্ৰ মুগ্ধ যোৱা হে পলাই ॥
বলে কিছু পৰ, আহি চোকা শৰ,
বিন্ধিব তোমাৰ, সুকোমল কাঁয়া।
এই বীণ-ধাৰী, তোমাৰ চিৰ-অৰি,
ব্যাধ নাম যাৰ, নাই দয়া-মায়া ॥

—
বেহাগ—আড়থেমটা।

অসম-আকাশ আজি, ডাৱৰে ছাটি পেলায়।
দিনতে একাৰ হল, একোকে দেখা নেযায় ॥
মাৰিছে মেঘে গাজনি,
উঠিছে বুকু-কঁপনি,
কি কৰোঁ কলই যাওঁ, নেদেখোঁ একো উপায় ॥

বেহাগ—আড়াঠেকা।

আমাৰ কি গতি কৰিলা।
সমুদ্ৰৰ মাজে প্ৰভু গুৰি এৰিলা ॥
আক একো আশা নাই,
দেখিছোঁ ঢউৰ হাঁয়,
মৃত্যু আবাহনী হেৰা ভীষণ লীলা ॥
দয়ামণি দয়াধাৰ
দিয়া দেখা পুনৰ্কাৰ,
কিয় অন্তৰ্ধান হলো, প্ৰাণ মাৰিলা ॥

—
বাউল কীৰ্তন।

দেশৰ কথা ভাবি, কিয় জুই আলিলোঁ হিয়াত।
কিয় জুই আলিলোঁ হিয়াত হে, কিয় জুই আলিলোঁ হিয়াত ॥
আকাজকা আঙ্গঠা ফুৰাই,
কিয়নো আলিলোঁ জুই,
জুই তাপ লাগি মোৰ, নাই চেঁঠা গাত।

—
মুলতান—একতাল।

(হৰি) মোৰ কি পাপত, ই কৰ্ম-যুগত, অসম-দেশত, জনম
হল।
(হাঁৱ) বত অসমীয়া, কৰ্ম-নাইকিয়া, মনৰো দুখীয়া, হীন বল ॥

মনব শক্তি, নাই বুদ্ধি বৃত্তি, অভিশপ্ত এই জন্ম-স্থল ।
(আক) জীবব বাসনা, নাই মোব জানা, ই বেলি প্রাণব
মায়া গল ॥

ললিত—আড়াঠেকা ।

নিচিনিলোঁ অসম আই, এতেদিনে কথা ই কি ।
কি কাৰণে অসমীয়া বুলি দিছোঁহে চিনাকি ॥
যাব পৰা জন্ম পালোঁ,
তেনে আই নেজানিলোঁ,
হলোঁ অধোগোমী কিনো, আক কিবা আছে বাকি ॥

বেহাগ—মধ্যমান ।

দীন অনাথ গতি, কি যাতনা সহিছোঁ ।
ভবিষ্যৰ ছবি মই, ভীষণ অঁকিছোঁ ॥
কোনে পাৰা কই দিয়া, লুপ্ত হব অসমীয়া ?
আবৰে ঘোৰ-ছায়া, কাল নৃত্য দেখিছোঁ ॥

বেহাগ—আড়া ।

আসাম আকাশ আজি আন্ধাবে আবৃত ।
মায়াময় মূৰ্ত্তি মোব মন-মাজত ॥

কিবা কুলক্ষণ, কৰিছোঁ ক্রন্দন,
যেন যাতনা যাদব যাব যত ॥

অহং কালেংড়া—পোস্তা ।

মনব লুকুৰা কথা, আজি কওঁ তোমাক সখি ।
এতেদিনে আছিলোঁ হে যতনেবে তাকে বখি ॥
অসমীয়াৰ নাম লুকাব,
জানিবা সখি স্বৰূপ,

ইমন বেহাগ—একতাল ।

যায় হে যায়, ই মোব পৰাণ, পাৰিলে ষাখি দিয়ঁ ।
চিন্তা জুইয়ে আগুৰিলে, গোটেই মোব কোমল হিয়া ॥
দেহাৰ পোৰণি ধৰে,
জানোঁ আজি পৰাণ মৰে,
বন্ধুবৰ্গ আই চাপি, আজি সৰুৰাই নিয়ঁ ॥

ভৈৰব—ঠংৰী ।

জয় দীন তাৰণ, প্রভু নাৰায়ণ, স্তুতি-নতি কৰোঁ কিবা হে ।
আমি সবে আতি, ক্ষীণ মূৰ্খ জাতি, কৃপা বিতৰণ কৰিবা হে ॥
কৰ্ম-চক্ৰ ঘূৰি, হেৰা চক্ৰধাৰী, মাৰিছে আমাৰ পৰাণ হে ।
দীন হীন জানি, সিঁচি দয়া পানী, বন্ধা কৰা ভগৱান হে ॥

মনব শক্তি, নাই বুদ্ধি বৃত্তি, অভিশপ্ত এই জন্ম-স্থল ।
(আক) জীবব বাসনা, নাই মোব জানা, ই বেলি প্রাণব
মায়া গল ॥

ললিত—আড়াঠেকা ।

নিচিনিলোঁ অসম আই, এতেদিনে কথা ই কি ।
কি কাষণে অসমীয়া বুলি দিছোঁহে চিনাকি ॥
যাব পৰা জন্ম পালোঁ,
তেনে আই নেজানিলোঁ,
হলোঁ অধোগোমী কিনো, আক কিবা আছে বাকি ॥

বেহাগ—মধ্যমান ।

দীন অনাথ গতি, কি যাতনা সহিছোঁ ।
ভবিষ্যব ছবি মই, ভীষণ অঁকিছে ॥
কোনে পাবা কই দিয়া, লুপ্ত হব অসমীয়া ?
আববে ঘোব-ছায়া, কাল নৃত্য দেখিছোঁ ॥

বেহাগ—আড়া ।

আসাম আকাশ আজি আন্ধারে আবৃত ।
মায়াময় মূর্তি মোব মন-মাজত ॥

কিবা কুলক্ষণ, কবিছোঁ ক্রন্দন,
যেন যাতনা যাদব যাব যত ॥

অহং কালেংড়া—পোস্তা ।

মনব লুকুৰা কথা, আজি কওঁ তোমাক সখি ।
এতেদিনে আছিলোঁ হে যতনেবে তাকে বখি ॥
অসমীয়াব নাম লুকাব,
জানিবা সখি স্বরূপ,

ইমন বেহাগ—একতাল ।

যায় হে যায়, ই মোব পৰাণ, পাবিলে বাধি দিয়ঁ ।
চিত্তা জুইয়ে আগুৰিলে, গোটেই মোব কোমল হিয়া ॥
দেহাৰ পোষণি ধৰে,
জানোঁ আজি পৰাণ মৰে,
বন্ধুবৰ্গ আই চাপি, আজি সৰুসাই নিয়ঁ ॥

ভৈৰব—ঠুংবী ।

জয় দীন তাবণ, প্রভু নাৰায়ণ, স্তুতি-নতি কৰোঁ কিবা হে ।
আমি সবে আতি, ক্ষীণ মূৰ্খ জাতি, কৃপা বিতৰণ কৰিবা হে ॥
কন্দ-চক্ৰ ঘূৰি, হেবা চক্ৰধাৰী, মাৰিছে আমাৰ পৰাণ হে ।
দীন হীন জানি, সিঁচি দয়া পানী, বন্ধা কৰা ভগবান হে ॥

(১৬)

ইমন—আড়াঠেকা।

চৰণৰ ধূলি, লওঁ মাথে তুলি, কৰা প্ৰভু শান্ত প্ৰাণ।

দিয়াঁ হে অভয়-দান ॥

কাঁপিছে অন্তৰ অতি হুলস্থূল,

নিগূঢ় আতমা কিবা বিয়াকুল,

কিয় এনে হয়, কিহবে বা ভয়, দিয়াঁ প্ৰভু সমিধান ॥

খান্ধাজ—কাওৱালী।

দীন-দুখীয়া, আমি অসমীয়া, কৃপাকৰা প্ৰভু হৰি।

তবু কৃপা বিনে, অসমীয়া জাতি, ঠাৱৰে হব আহৰি ॥

হেৰা কৃপাসিন্ধু,

নেপালে কৃপাবিন্দু,

দীন হীন, জীৰ্ণ ক্ষীণ, যাব অসমীয়া মৰি।

চৰণে চপাই, ধৰিবা গোঁসাই, মাৰ্তো চৰণত ধৰি ॥

লালিত বিভাস—মধ্যমানঃ।

চোৰাঁ হে বন্ধু পীত বসন ঘনশ্যাম।

পূজোঁ আই বংশীধাৰী,

সংসাৰৰ দুখহাৰী,

কবির আশাৰ পূৰ্ণ, অবিলম্বে মনস্থাম ॥

(১৭)

ভক্তিব অঁজলি-দানে,

পূজোঁ হে হৰি-চৰণে,

অৱশ্যে লভিম আমি, কৰ্মক্ষেত্ৰে মোক্ষধাম ॥

ব্রহ্ম কীর্তন ঝাউলহুৰ—একতাল।

(হৰি) কৰ্ম-নদীৰ মাজৰ পৰা তাৰিবা ইবেলি।

তুমি নেতাৰিলে, তাৰে কোনে, হেৰা বনমালী ॥

নাই বুদ্ধি মোৰ,

নেজানোঁ সাঁতোৰ,

উদ্ধাৰিবা প্ৰভু আজি, দিওঁ ভক্তি-অঁজলি ॥

সিদ্ধু ভৈৰবী—ঠুংবী।

প্ৰভু আশ্রয়, প্ৰভু প্ৰাণপতি, পালন লালন হৰি।

নাশি কৰুণা, কৃপাময় মাধৱ, বাধিবা দোষ ক্ষমা কৰি ॥

বতেক সন্ততি, নষ্টগতি মতি, অসম মাতৃক হেলা।

নেঠেলি নিজ-গুণে, ধৰি বাধা বাধৱ, ঘোৰ সঙ্কটৰ এই বেলা ॥

কাকুতি কৰিছোঁ হে, দিয়া দয়া দয়াময়, মাতিছোঁ দান্তে

তৃণ-ধৰি ॥

(১৮)

বামকেনী—আড়াঠেকা ।

কিবা শঙ্কা ভ্ৰান্তি ভয়, মিলি কৰোঁ কাম ।

গুচিব চিৰ কলঙ্ক, আৰু সোৰোপালি নাম ॥

লাগি আছে চোৰোঁ গাত,

এতিয়াও দুই হাত,

আহা ভাই কৰা কাম, স্মৃথ শান্তি পাম ॥

ঝিঁঝিট—একতাল ।

আহাঁ আজি আমি বন্ধু সবে মিলি,

উলাহেবে গাওঁ একতাৰ গীত ।

নহলে জানিবা অসমীয়া জাতি,

নেথাকিব আৰু এই পৃথিবীত ॥

পূৰ্বে পছিমে উত্তৰে দক্ষিণে,

সজাগ হৈছে অগতৰ জাতি ।

আমি অসমীয়া বুজিছোঁ মাথোন

ভেম, কানি আৰু এলেহুৰা বাতি ॥

এতেকে হে ভাই একতা-ডোলত,

আহাঁ বন্দী হওঁ সবে হাঁহি মাতি ।

এজনে নোৱাৰে সাধিব যি কাম,

বহুতে কৰিব পাৰোঁ জুম পাতি ॥

(১৯)

সময় তাকৰ, আহাঁ কাম কৰোঁ,

বকলা মেলাব আজৰি নোলায় ।

যাব যিবা সাধ্য নকৰিলে কাম,

কৰিব লাগিব পিছে হাঁয় হাঁয় ॥

ঝিঁঝিট—একতাল ।

আহাঁ আজি আমি আনন্দ মনে,

দুখুণী-আসাম মাতৃ-চৰণে,

প্ৰণিপাত কৰি একান্ত মনে,

ধন্য কৰোঁ এই জীৱন ।

সকলোৰে আমি একেলগে মিলি,

থিয়লা থিয়লি পাহৰোঁ সমূলি,

হৃদয়ৰ পৰা পেলাওঁ উভালি,

কাঁইটীয়া হিংসাৰ বন ।

সাহব জবীৰে মেৰোৱাঁ হৃদয়,

ব'লা আগুৱাওঁ নাই একো ভয়,

কুৰি-শতিকা হে কাৰ্য্যৰ সময়,

নেথাকিব হৈ অচেতন ।

বামকেনী—আড়াঠেকা।

কিবা শব্দা ভাষ্টি ভয়, মিলি কৰোঁ কাম।
গুচিব চিব কলঙ্ক, আৰু সোৰোপালি নাম ॥

লাগি আছে চোৰাঁ গাত,

এতিয়াও দুই হাত,

আহা ভাই কৰা কাম, সুখ শান্তি পাম ॥

ঝিঁঝিট—একতাল।

আহাঁ আজি আমি বন্ধু সবে মিলি,
উলাহেৰে গাওঁ একতাৰ গীত।

নহলে জানিবা অসমীয়া জাতি,
নেথাকিব আৰু এই পৃথিবীত ॥

পূৰবে পছিমে উত্তৰে দক্ষিণে,
সজাগ হইছে জগতৰ জাতি।

আমি অসমীয়া বুজিছোঁ মাথোন
ভেম, কানি আৰু এলেহুৰা বাতি ॥

এতেকে হে ভাই একতা-ডোলত,
আহাঁ বন্দী হওঁ সবে হাঁহি মাতি।
এজনে নোৱাৰে সাধিব যি কাম,
বহুতে কৰিব পাৰোঁ জুম পাতি ॥

সময় তাকৰ, আহাঁ কাম কৰোঁ,
বকলা মেলাৰ আজৰি নোলায়।
যাব যিবা সাধ্য নকৰিলে কাম,
কৰিব লাগিব পিছে হাঁয় হাঁয় ॥

ঝিঁঝিট—একতাল।

আহাঁ আজি আমি আনন্দ মনে,
হুখুনী-আসাম মাতৃ-চৰণে,
প্ৰণিপাত কৰি একান্ত মনে,
ধন্য কৰোঁ এই জীৱন।

সকলোৱে আমি একেলগে মিলি,
থিয়লা থিয়লি পাহৰোঁ সমূলি,
হৃদয়ৰ পৰা পেলাওঁ উভালি,
কাঁইটীয়া হিংসাৰ বন।

সাহব জবীৰে মেৰোৱাঁ হৃদয়,
ব'লা আগুৱাওঁ নাই একো ভয়,
কুৰি-শতিকা হে কাৰ্য্যৰ সময়,
নেথাকিবা হৈ অচেতন।

নকবিবা ভয় দেখি বণ ঠাই,
 গুচোরাঁ দুর্গাম গুচোরাঁ বিলাই,
 পৰম-ঈশ্বৰ আমাৰ সহায়,
 কিয় তুমি চিন্তা-মগন ।

— — —
 পান্থাজ—লক্ষ্মীচাঁদী ।

চোরাঁ আকাশলৈ বেলি ফটুকটায় ।
 চাৰি-পাটি নেৰাঁ কিয় অসমীয়া ॥
 কোৱা কেচুঁ চবাই,
 ডালে ডালে বগায়,
 পখী-বুধি জানো তোমাৰ নাইকিয়া ॥
 পখিলা উলাহে,
 না'চ নাচি আহে,
 পৰি আছা তুমি যেনে গেৰ-মেটীয়া ॥
 হৰিণা হৰিণী,
 চৰে এনি তেনি,
 তোমাৰ এনে গতি কিয় ডাঙ্গৰীয়া ॥
 প্রকৃতি অচেতন,
 তোমাৰ কল্মটিয়ন,
 বাগৰা-বাগৰি কৰিছা এতিয়া ॥

মিৰি গাবো অঁকা,
 শ্ৰামা লথা নগা,
 সকলো উঠিছে নেপালী খাছিয়া ॥
 নোগোটাে উঠি,
 ইবেলি এমুঠি,
 কিনো খাবা ককাই হলে ছপৰীয়া ॥
 কত একাদশী,
 কবিবা অঁউসী,
 টানিব কিমান দিন দেহা লঘোনীয়া ॥
 অথিৰ-অবিৰ হবা,
 উটিবা-বুৰিবা,
 বাগিচা কুলিৰো হবা মগনীয়া ॥
 হেৰুৱাবা মৰ্জাত,
 নেপাই জীৱনৰ ভাত,
 অজাতি বিদেশীৰ হবা বহতীয়া ॥
 চোৱাঁ বেবে দিনি,
 বদৰ জিলিঙ্গনি,
 কাবোঁটি কৰিছেঁ। উঠাঁ অসমীয়া ॥
 বগুৰা গীতেৰে,
 যুজিবা তেজেৰে,
 জিকিব পাৰিলে হবা বিনন্দীয়া ॥

নকবিবা ভয় দেখি বণ ঠাই,
 গুচোরাঁ দুৰ্গাম গুচোরাঁ বিলাই,
 পৰম-ঈশ্বৰ আমাৰ সহায়,
 কিয় তুমি চিন্তা-মগন ।

— — —
 খান্ধাজ—লক্ষ্মীচূৰী ।

চোরাঁ আকাশলৈ বেলি ফটুকটীয়া ।
 ঢাৰি-পাট নেৰাঁ কিয় অসমীয়া ॥
 কোঁৱা ফেচুঁ চৰাই,
 ডালে ডালে বগায়,
 পখী-বুধি জানো তোমাৰ নাইকিয়া ॥
 পখিলা উলাহে,
 না'চ না'চি আহে,
 পৰি আছা তুমি যেনে গেষ-মেটীয়া ॥
 হৰিণা হৰিণী,
 চৰে এনি তেনি,
 তোমাৰ এনে গতি কিয় ডাঙ্গৰীয়া ॥
 প্রকৃতি অচেতন,
 তোমাৰ কল্মটিয়নু,
 বাগৰা-বাগৰি কৰিছা এতিয়া ॥

মিৰি গাবো অঁকা,
 শ্রামা লথা নগা,
 সকলো উঠিছে নেপালী খাছিয়া ॥
 নোগোটােলে উঠি,
 ইবেলি এমুঠি,
 কিনো খাবা ককাই হলে ছপৰীয়া ॥
 কত একাদশী,
 কবিবা অঁউসী,
 টানিব কিমান দিন দেহা লঘোণীয়া ॥
 অথিৰ-অবিৰ হবা,
 উটিবা-বুৰিবা,
 বাগিচা কুলিৰো হবা মগনীয়া ॥
 হেৰুৱাবা মৰ্জাত,
 নেপাই জীৱনৰ ভাত,
 অজাতি বিদেশীৰ হবা বহতীয়া ॥
 চোৱাঁ বেৰে দিনি,
 বদৰ জিলিঙ্গনি,
 কাবোটি কৰিছেঁ উঠাঁ অসমীয়া ॥
 বগুৱা গীতেৰে,
 যুজিবা তেজেৰে,
 জিকিব পাৰিলে হবা বিনন্দীয়া ॥

হাৰা যদি তুমি,
হবা স্বৰ্গগামী,
কিয় হোৱা আধামবা আধাজীয়া ॥
মৰিলে মৰিবা,
জীয়া যদি জীবা,
কেলেপ্ জেলেপ্ গুচি হোৱা এদনীয়া ॥

—
অহং—একতাল।

উঠা একে চিপে অসমীয়া ভাই,
বাৰু কঁকালত টঙ্গালি আঁটি।
লোৱা বীৰ সাজ, দিয়া দলিয়াই,
কেঁচুৱা ল'ৰাৰ ঘাগৰি-গাতি ॥

বণ-ধ্বজা ধৰি বলা আগুৱাই,
তেজাল-ধোজত কঁপোক মাটি।
জানি লোৱা ভাই এবিধৰ হল,
গুণা খনিয়াৰ লাহৰি ছাটি ॥

উঠি কাম কৰা, এৰি দিয়া তুমি,
জুহাল গুৰিৰ কলা-ঘুমটি।

ইমানতে ভাই চোৱা চকুমেৰি,
কানি ধোৱা-খোৱা পেলোৱা কাটি ॥

সুৰঁৰি তোমাৰ এনুৱা বিলাই,
যাব খোজে হাঁহ বুকু যে ফাটি।
পেলোৱা এছাৰ মাৰি সোৰোপালি,
নেথাকিবা আক হাত সাবটি ॥

সকলোৰে কাম কৰা একমনে,
পুৱাৰ তেতিয়া হুখৰ বাতি।
নহলে নিশ্চয় অভিধান মেলি,
নেপাবা আক অসমীয়া জাতি ॥

—
সিদ্ধুভৈবনী—একতাল।

অঠাই-মাগবত, পটুৱাৰ ভূৰ, উটুৱাই দিছোঁ, কেনেকৈ
যায়।

থৰ থৰি কঁপে ঢউৰ মাজত,
কান্দিছে পৰাগ আশঙ্কা মনত,
বাউনী বলেৰে, লগৰীয়া বোৰে, বঠামাৰি বলা আশঙ্কা নাই ॥

ইকবা বঠালৈ নকবা কাণ,
 দ্ৰষ্টবে তাৰিব নেপাহৰাঁ যেন,
 একে মাতে-মতা, প্রার্থনাৰ বল, ইবেলি জানিবা, অঁজলা
 ভাই ॥

কি'কিট খাম্বাজ—পোস্তা ।

আহাঁ বন্ধু বাছ মেলি যাওঁ কৰ্ত্তব্যৰ পিনে ।
 মাতে সভ্যতাৰ বাঁহী একেবাহেঁ ৰাতি দিনে ॥
 সংসাৰ বলিয়া শুনি,
 আজি এই বাঁহী-ধ্বনি,
 কিয় আমি সুখ-বাঁহী, শুনিও নুশুনো কাণে ॥

অহং—একতাল ।

উঠি কাম কৰাঁ, কামী কলিযুগ ।
 কামেই অমৃত, কাম সুখ-ভোগ ।
 কামৰ উদ্দেশে মানুহ-জীবন ।
 কাম অৰহেলা কৰিছা কিয় ?

সংসাৰী ধৰম জানি লোৱাঁ কাম ।
 কামেই তোমাৰ পুৰুষালি নাম ।

পৰমার্থ নাই কাম বিনে ভাই ।
 কামেহে তোমাৰ বান্ধৱ প্ৰিয় ।

যেতিয়া তোমাৰ কামেই জিৰণি,
 যি দিনা হে কাম তোমাৰ টোপনি ;
 সি দিনা লভিবা স্বৰ্গ, মোক্ষধাম—
 আগতে দেখিবা জগত-জীৱ ।

ঘূৰোৱাঁ উলাহে কামৰ চকৰি ;
 নৰবা, লগতে যোৱা খোজ কাঢ়ি ।
 ঘূৰিছে পৃথিৱী কিবা দিন-ৰাতি,
 তুমি নো জিৰাব লাগিছে কিয় ?

ইংৰাজী বগুৱা সুব ।

বণ-ধ্বজা ধৰি যাওঁ ।

শত্ৰু দেখি, নকৰিবা ভয়, বীৰ-সাজেৰে আগুৱাওঁ ।
 কোনে পাৰে জিনিব, বীৰ-সাজেৰে আগুৱাওঁ ॥

ইমন কল্যাণ—আড়াঠেকা ।

সুন্দৰ অসম ৰাজ্য, প্ৰকৃতিৰ পুণ্য-ভূমি ।
 কাষত পৰ্ব্বত-শ্ৰেণী ধৰিছা মোহ তুমি ॥

(তোমাৰ) কবিছে দেহা পবিত্ৰ,
 মহানন্দ ব্ৰহ্মপুত্ৰ,
 নীলাচল শোভে আৰু তীব্ৰ বহুধৰ্মী ॥
 বিৰাজিছে উমানন্দ,
 পৰশুৰামৰ কুণ্ড,
 দেখিছোঁ ঈশ্বৰ-লীলা, কিয়নো নিৰাশ আমি ॥
 বিদেশৰ এনে কান্তি,
 তাৰ কিবা ভয়-ভ্ৰান্তি,
 আহাঁ বুকু-ভৰা প্ৰেমে, পূজোঁ অনাথৰ স্বামী ॥

সিন্ধু খান্ধাজ—মধ্যমান ।

ভক্তি-আঁজলিৰে পূজোঁ প্ৰভু নাৰায়ণ ।
 আজি এতে দিনে আশা দিয়ে দৰ্শন ॥
 মনৰ কুঁৱলি গল,
 আশাৰ পোহৰ হল,
 আশা-ভৰা প্ৰাণে হৰি কৰোঁ আৰাধন ॥
 আশা কতলা লয়-লাসে, নাচে হেৰা কাষে কাষে ;
 কি আনন্দে পূজোঁ আমি হৰিৰ চৰণ ॥

খান্ধাজ—একতাল ।

সেউতী মালতী আজি, আহা, কেনে কলিয়ায় ।
 হৃদয়-ফুলনী জুৰি আশা-কলি মিটকায় ॥
 যেতিয়া ফুলিব ফুল,
 কৰিব মন আকুল,
 অন্তৰ পোহৰ হব, গুচিব যত অপায় ॥
 খাটিছোঁ বিভুক যেন,
 বাঢ়ে কলি দিনে দিন,
 ছুট-পোকে যেন তাক ঠাৰি কুটি নসৰায় ॥

মোল্লাব—একতাল ।

আজি একতা, আনন্দ-লতা, লগাই কি বেথা, বগাই যায় ।
 কী—বিবিধ, হল ফল থিয়, প্ৰেমৰ হেপাহে,
 সিপোনে চায় ॥
 বতাহৰ ছাটি, লাগি হলে গাটি, ভয় পাই আতি,
 থৰথৰি প্ৰাণ ।
 একো শঙ্কা নাই, উছাহৰ সিপা, মাটি খানি বহ,
 দূৰলৈ যায় ॥

(তোমাব) কবিছে দেহা পবিত্র,
 মহানদ ব্রহ্মপুত্র,
 নীলাচল শোভে আক তীৰ্থ বহুধৰ্মী ॥
 বিবাজিছে উমানন্দ,
 পবনবামব কুণ্ড,
 দেখিছোঁ ঈশব-লীলা, কিয়নো নিবাস আমি ॥
 বিদেশব এনে কান্তি,
 তাব কিবা ভয়-ভ্রান্তি,
 আই বুকু-ভবা প্রেমে, পূজোঁ অনাথব স্বামী ॥

সিন্ধু খান্ধাজ—মধ্যমান ।

ভক্তি-আঁজলিবে পূজোঁ প্রভু নাবাগ্ন ।
 আজি এতে দিনে আশা দিয়ে দবিশন ॥
 মনব কুঁলি গল,
 আশাব পোহব হল,
 আশা-ভবা প্রাণে হবি কবোঁ আবান ॥
 আশা কণ্ঠা লয়-লাসে, নাচে হেবা কাষে কাষে ;
 কি আনন্দে পূজোঁ আমি হবির চরণ ॥

খান্ধাজ—একতাল ।

সেউতী মালতী আজি, আহা, কেনে কলিয়ায় ।
 হৃদয়-ফুলনী জুৰি আশা-কলি মিটিকায় ॥
 যেতিয়া ফুলিব ফুল,
 কবিব মন আকুল,
 অন্তব পোহব হব, গুচিব যত অপায় ॥
 ঋটিছোঁ বিভূক যেন,
 বাড়ে কলি দিনে দিন,
 ছুট-পোকে যেন তাক ঠাৰি কুটি নসবায় ॥

মোল্লাব—একতাল ।

আজি একতা, আনন্দ-লতা, লগাই কি বেথা, বগাই যায় ।
 কী—বিবিধ, হল ফল থিয়, প্রেমব হেপাহে,
 সিপোনে চায় ॥
 বতাহব ছাটি, লাগি হলে গাটি, ভয় পাই আতি,
 থবথবি প্রাণ ।
 একো শঙ্কা নাই, উছাহব সিপা, মাটি খানি বহ,
 দূৰলৈ যায় ॥

(২৮)

কিঁকিট—দাদা ।

আশাৰ-কুলিয়ে গায় সুললিত কুউ-গান ।
বিণি বিণি আহে মাত, লাগে কিনো চোঁচা কাণ ॥
সুখৰ বসন্ত-বাৰ,
সুখীৰ মলয়া বাৰ,
দূৰ ৰাজ্য এৰি ভাই আহি দিয়ে সুখ-জান ॥
নিৰাশাৰ শীত-কাল,
নেথাকিব চিৰকাল,
এই যে আমৰ ডাল, তাতে কুলি লব থান ॥

হিন্দুস্থানী—গজল্ ।

সবেবে মে আসামীয়া আনন্দ কৰোঁ হো ।
আনন্দ কৰোঁ হো, আনন্দ কৰোঁ হো ॥
ৰাত্ কাটালিয়া, সূৰ্জ্ নিকাল গিয়া,
আভি পেৰেযোগ মত্ হো, দিল্ থোস্ কৰোঁ হো ॥

জংলা—ধেম্টা ।

নাচে বুকুৰ মাজে আশাৰ পখিলা ।
উলাহী পখিলা বোৰ বন্ধা ক'লা নীলা ॥

(২৯)

আজি অসমীয়াৰ, বাজিল বীণৰ তাঁৰ,
ছিগা-বীণ, ভাল হল, কিনো প্রভুৰ লীলা ॥

ললিত—আড়া ।

পূৰ্ব গগনে উৰা, চোৱাঁ চোৱাঁ লগৰীয়া ।
ওলাব সুখ-সুৰুজ্ কৰি দিশ জেউতীয়া ॥
চোৱাঁ আশা মিটিকায়,
আক ভয়-ভ্ৰান্তি নাই,
জানিবা হে অন্তহল দুখৰ বাতি কলিয়া ॥
সুখৰ পূৰ্ব কটকী,
মাতিছে চবাই জাকি,
ঈশ্বৰৰ গুণ গাওঁ, আই ভাই অসমীয়া ॥

সিন্ধুৰা খাখাজ—চিমা তেতাল ।

আহে চোৱাঁ ভাগ্য-লক্ষ্মী, সুখ-বাহী বাজে ।
আজি হিয়া-জুৰি, আনন্দৰ জুৰি,
ভ্ৰমে মনোবম হেৰা, অন্তৰৰ মাজে ॥
যোৱাঁ অসমীয়া, যোৱাঁ হে এতিয়া,
লক্ষ্মীক আদৰি আনা স্নমঙ্গল মাজে ॥

বেণুব—স্বব।

Thro' cloud yon peeps hallow'd light.
 Oh, how 'tis beautiful and bright !
 Come ye, brothers, let us all sing,
 Poor Assam and the Supreme King.
 Forward; comrades, heaven is in sight.

৮৬৬/অ: